

2

Naučná stezka | Tůně u Hajské BEZOBRATLÍ

OKRUŽÁK PLOSKÝ ▶

Okružák plošek je vodní plž, jehož ulita může být 3 centimetry velká a přes jeden centimetr silná. Nemá víčko jako některí jiní vodní plži, umí se však zatáhnout hluboko do ulity a takto přečkat zimu. Zajímavé je, že okružáci mají jako jedinci na plži červenou krev, protože obsahují barvivo přibuzné hemoglobinu. Okružáci se živí řasami, zbytky rostlin apod. Někdy je chován v akváriích.

JANTARKA OBECNÁ ▶

Jantarka obecná má až 3 centimetry dlouhou průsvitnou žluto-uhlí tu jantarové barvy – odtud její jméno. Klače až 150 vajíček, dožívá se okolo dvou let. Vyhledává blízkost vody či vlhké biotopy, často ji můžeme nalézt na rostlinách při břehu vod, např. na rákosech. Zajímavé je, že bývá mezihostitelem parazita motolice podivné, pro kterého jsou konečným hostitelem ptáci.

BRUSLAŘKA OBECNÁ ▶

Bruslařka obecná je vodní druh ploštice s délkou těla přibližně jeden centimetr. Jak napovídá její jméno, dokáže se velmi hbitě pohybovat po hladině vody, ať už jde o rybník nebo zahradní jezírko. O hladinu se opírá prostředním a zadním párem nohou, přičemž k pohybu slouží prostřední pár, přední pak využívá k uchopení kořisti. Tou je drobný hmyz, který zaregistrouje díky chvění hladiny.

ZNAKOPLAVKA OBECNÁ ▶

Znakoplavka obecná je další druhem vodní ploštice velkým až 2 centimetry. Jméno má od toho, že plave stylem znak, tj. na zádech. Zadní nohy fungují jako vesla, na břichu má vzduchové komínky kam ukládá vzduch, pro který připlovavé ke hladině. Má křídla, občas přelétá na jiné vodní plochy. Živí se hmyzem, který nabodává sosačkou a pak vysává. Umí bolestivě bodnout i člověku, někdy je proto nazývána vodní včelou.

Naučná stezka Tůně u Hajské byla realizována ve spolupráci se společností NET4GAS, generálním partnerem ČSOP, Jihomoravským krajem a Městem Strakonice.

Bliž
přírodně
www.bлизпřіроде.cz

Český svaz
občanských
spolků
Jihočeský kraj

◀ SPLEŠTULE BLÁТИVÁ

Spleštule blátivá je rovněž vodní ploštici délky asi 2 centimetry, která je pro změnu nazývána vodní škorpion. Pohybuje se pomalu nenápadně po dně maskovaná za list a pak prudce uchopí předníma nohami kořist jako do kleští. Potravou je nejčastěji hmyz, ale také malé rybky či pulci. Na konci zadečku má dvě dýchací trubičky, kterými dýchá vzduch, aniž by se musela vynořit.

◀ POTÁPNÍK VROUBENÝ

Potápník vroubený je dravý vodní brouk velký až 3,5 centimetru, za letních večerů však často letá. Potravou je mu vodní hmyz a rybi potěr, umí ale ulovit i pulce či dokonce čolka. Povrch těla má pokryt látkou, která odpuzuje vodu, zadní nohy mu slouží jako vesla. Samička kladě až tisíc vajíček na vodní rostliny, larvy jsou pak rovněž dravé.

◀ ŠIDĚLKO PÁSKOVANÉ

Šidélko páskované je naše nejhojnější vážka, sameček je zbarvený modře, samička zelená. Tělo má dlouhé až 3 centimetry, rozpětí křídel 4,5 centimetru. Dospělí žijí poměrně krátce, okolo 20 dnů, larvy však žijí déle, protože přezimují ve vodě. Vidět ho můžeme od května do září jak poletuje nízko nad rostlinami blízko vody. Vajíčka kladě na hladinu na vodní rostliny.

◀ VÁŽKA ŽLUTAVÁ

Vážka žlutavá na lokalitě dříve hojný, v současné době ustupují druh mělkých tůní s bohatou vegetací. žíví se drobným hmyzem. Délka těla je až 35 mm, rozpětí křídel 50 až 60 mm. Jako u ostatních druhů rodu, samci jsou červenaví (s nádechem do oranžová), zadeček zespodu až na boky černý. Samice jsou okrové žluté, černé skvrny na bocích zadečku tvoří souvislý pruh, oddělený od černé spodní strany zadečku bílým pásem. Bývá vidět od konce června do září.